

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MARIBOR**

Vinarska ulica 14, 2000 Maribor
tel.: (02) 228 49 00, fax: (02) 251 94 82
E-pošta: info@kmetijski-zavod.si, <http://www.kmetijski-zavod.si/>

Maribor.22.05. 2018

ZELENA DELA DO CVETENJA TRTE

Dosedanje pridelovalne razmere

Vinogradniški cikel vsakoletne pridelave se ponavlja in vsako pridelovalno leto je posebno in izjemno ter neponovljivo. Tako tudi v tem letu občutimo nepredvidljive in tudi neobičajne dogodke, ko smo po izredno mili zimi v januarju doživeli hladen februar in daleč v marec segajoče zimske razmere z nenavadno nizkimi temperaturami. V tem letu smo tako rekoč iz zimskih razmer padli v poletne temperature nadpovprečno toplega aprila. Vsa vinogradniška opravila od pozne rezi, popravila opore, vezi šparonov, mulčenja, herbicidanja in podsajanja praznih mest smo morali opraviti v zelo kratkem času in večina vinogradnikov je svojimi spomladanskimi deli zamujala. Ob vsem tem pa nas je presenetila tudi zelo zgodnja nevarnost pojava rastlinskih bolezni (primarne okužbe peronospore v začetku maja!) in nujnost zgodnjega in rednega škropljenja.

Trta je v tem letu pozno odganjala, tako smo v začetku aprila ocenjevali zakasnitev vegetacije v primerjavi z prejšnjimi leti za več kot dva tedna, v začetku maja smo že bili v prednosti enega tedna in sedaj smo po razvoju trte in začetku cvetenja ob boku najboljšim do sedaj znanim letnikom (npr 2003).

Nastavek grozdja je v tem letu dober do odličen, prvi kabrnki so že za drugim in tretjim lističem, kar obeta obilen pridelek, prav tako pa trte enakomerno odganjajo brez velikih posebnosti. Pri sorti laški rizling(kot običajno!) imamo povsod tam, kjer ni bilo opravljenega zimskega škropljenja z žveplom močnejši napad pršic in posledično neenakomerno odganjanje. Pri nekaterih sortah, še posebej pri sauvignonu in renskem rizlingu je opazna nadpovprečna okužba z pršicami(erinoza), ki jo lahko v akutnih primerih rešujemo tudi s škropljenjem (Vertimec pro) .

Prav vsi se moramo zavedati, da smo globoko v pridelovalnih razmerah podnebnih sprememb, kjer se hitro menjujejo ekstremni in še posebej škodni dogodki. V začetku maja(petek4. Maja) smo lokalno v enem samem dnevu zabeležili več kot 150 mm padavin in v kratkem času nekaj ur so bili nekateri vinogradi večkrat prizadeti po

katastrofalni toči. Na območju Jakobskega dola je v večernem času (ob 19,30 uri) pri 14 °C(!!) toča popolnoma uničila okrog 40 ha vinogradov,(posledično bo do 50 % manj pridelka tudi v naslednjem letu). S spreminjajočimi vremenskimi razmerami se spreminjajo vzorci kmetijske pridelave in še posebno v trajnih nasadih postaja pridelava vse bolj nepredvidljiva, rizična in draga.

Danes lahko z gotovostjo trdimo, da so pred nami dobra izhodišča za količinsko obilen in vrhunsko kakovosten vinski letnik. Na odličnih vinorodnih legah Podravja smo začetke cvetenja zgodnjih in srednje poznih zasledili že v drugi polovici meseca maja, glavino cvetenja pa pričakujemo v mesecu maju in najkasneje v začetku junija. To pa je med drugim tudi skupna lastnost za najboljše vinske letnike in izhodišče za pridelavo izjemno kakovostnih vin. Ob tem pa lahko pričakujemo, da bo trta v skladu z dolgoročnimi vremenskimi napovedmi podnebnih sprememb, tudi v tem letu prehitela v svojem nadaljnjem razvoju, tako bo ob zelo zgodni trgatvi tudi spet velika verjetnost poletnih vroči, toč z nalivi in daljših sušnih obdobj. Zgoden pojav peronospore opozarja, da bo tudi v tem letu velika nevarnost pojava rastlinskih bolezni, zato bo potrebna učinkovita zaščita, ki pa jo v veliki meri lahko zagotovimo z usklajeno in umirjeno rastjo trte, ter zračno in dobro osvetljeno listno steno, kar pa omogočajo dosledno in pravočasno izvedena zelena dela.

Zelena dela do trgatve : Pletev -poletna rez vinske trte

Pletev ali poletna rez je dopolnilo zimske rezi trte , zato ker v času rasti odstranimo vse odvečne poganjke. Pletev je v času poletnih zelenih del najbolj pomembno vinogradnikovo delo v vinogradu in vpliva na:

- dolgoletno ekonomično pridelavo in na pridelavo bolj kakovostnega in zdravega pridelka grozdja
- preprečitev zasenčenja, povečano osvetljenost trte, večjo zračnost, izboljšano prehrano in presnovo.
- bolj uspešno in učinkovito zaščito rastlin (manj bolezni in manj škode)

Pletev na starem lesu: Na deblih in na ostalem starem lesu bomo odstranili vse jalovke, razen tistih, ki jih bomo rabili za bodoči nadomestni les-čep, ali za pomladitev celotne trte. Pletev na starem lesu na deblih, lahko opravimo mehansko s stroji in danes že tudi kemično. Povsod tam, kje bomo staro trto tudi pomlajali ,mora to obliko pletve opraviti vinogradnik, ki to trto tudi obrezuje. Zanimiv je način,ko lahko iz jalovk z naknadnim zgodnjim pinciranjem dosežemo zgodnjo rodnost na teh poganjkih že v naslednjem letu (uporabna praksa za reševanje posledic naravnih katastrof pozebe in toče).

Pletev na glavi trte: na območju reznikov in začetkov šparonov praviloma izrašča veliko število poganjkov. Tako na reznikih pustimo samo toliko (največ dve), ki jih

potrebujemo za naslednje leto,ostale pa odstranimo. To pletev opravimo čim bolj zgodaj, saj je kasnejša pletev zamudna in manj učinkovita.

Opozarjamo,da je pletev na deblu, na glavi in pri odstranjevanju vseh dvojnih mladik na šparonih **ZGOLJ ČIŠČENJE TRTE** in praviloma ne vpliva bistveno na povečano kakovost grozdja

Direktni vpliv pletve na kakovost pa se povečini prične z ostro pletvijo na dolgem rodnem lesu.

Pletev vseh pregostih poganjkov na šparonih naj pred cvetenjem izvedejo samo tržni vinogradniki in vsi ostali, ki imajo cilj pridelati nadstandardno kakovostno grozdje. Po tej pletvi naj ostane na trti pri šibko rastočih trtah med 8 in 10, pri srednje bujnih do 12 in pri bujnih trtah do 15 poganjkov. Pri enošparonskih vzgojnih oblikah, lahko z pletvijo mladik na šparonu tudi počakamo in to opravimo kasneje, skupaj z odstranjevanjem nerazvitega in zasenčenega grozdja.

Vrhunec take pletve pred cvetenjem na šparonih je, ko na dveh šparonih pustimo samo toliko mladice, kot jih običajno pustimo na enem šparonu, kar pomeni, da vsako drugo mladico na šparonu odstranimo.

Pri pletvi opozarjamo da :

- je pletev rodnih mladice dokončno opravilo, ki pa ima lahko tudi dolgoročno slabe posledice.
- pri trtah zgolj z enim šparonom, dvakrat prej premislimo preden odstranimo mladico z grozdem.
- mora pletev ob ciljih vinogradnika tudi zadostiti zahtevam usklajenega dolgoročnega razvoja trte
- pletev praviloma opravimo večkrat in nikoli preostro, ter vedno v skladu s vremenskimi razmerami letnika.
- mora vsak vinogradnik sam postaviti tisto pravo razmerje med odstranitvijo mladik in pričakovano količino ter kakovostjo pridelka

Priporočila do cvetenja v letu 2018

- Po dolgoletnih izkušnjah bi naj bil pred nami bolj moker letnik (letna končnica 4 in 8 običajno predstavljata bolj mokre letnike, op.p!). Zato bo vsekakor potrebno v mesecu maju, ob sedANJI intenzivni rasti trte, več pozornosti posvetiti pravočasni zaščiti trte pred peronosporo. Opozarjamo, da je peronospora živa in se v obliki infekcij že pojavlja in samo vprašanje časa je kdaj bomo deležni močnejšega napada bolezni. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da primarne infekcije v mesecu maju vplivajo na večje število škropljenj(več stroškov) in na občutno zmanjšanje pridelka. Peronospora vedno napada na

trti najbolj hitro rastoče in razvijajoče organe. V začetku rasti so to poganjki , v času intenzivne rasti so to zalistniki in v času cvetenja in takoj po njem pa so to kabrnki in mladi grozdiki. V izjemnih situacijah lahko peronospora okuži kabrnke in grozdike brez opaznih predhodnih peg na listju, kar lahko privede do izjemnih škod na pridelku, zato svetujemo, da naj bo trta v času cvetenja in takoj po njem popolnoma zaščitena, praviloma s sistemiki , kajti to je najbolj kritičen čas za ohranitev bodočega pridelka grozdja.

- V tem letu smo imeli izjemno toplel april, zato opozarjamo vse vinogradnike na najbolj zahrbtno bolezen- oidij, ki se priplazi v vinograd kot tat k hiši(ko ga opaziš je običajno prepozno!).Bodite pozorni, kajti ko vas oidij prepriča, da ga ni, tedaj navadno zmaga, posledično pa je zaradi oidija manj grozdja slabe kakovosti, ob tem pa je na okuženem grozdju tudi več botritisa (od 3 do 5 krat več)
- Opozarjamo vse tiste vinogradnike, ki sedaj do cvetenja niste utegnili trte opleti, da je za klasično izvedbo pletve v tem letu prepozno, zato vam dajemo možnost alternativnih rešitev. Sedaj je na prvem mestu zaščita, ki pa jo učinkovito lahko izvedete le v vinogradu, kjer so mladike uvrščene med žice. Uvrščanje mladik v neopletem vinogradu pa je zelo nevarno, saj s tem povečujete zasenčenost in slabite ter zmanjšujete učinkovitost zaščite. Zato preden uvrščate take mladike imate dve možnosti in sicer je strokovno bolj sprejemljivo, da z vršičkarjem bočno mladice obrežete(delne poškodbe na bodočem pridelku), kot pa da jih tlačite med žice. Lahko pa ob uvrščanju mladik opravite delno defoliacijo v coni kabrnkov, brez odstranjevanja odvečnih mladik, ter s tem ob sicer prekomernem številu poganjkov zagotovite zračnost in učinkovito zaščito kabrnkov. Ti obliki sta zgolj kot izhod v sili, vsekakor pa to kot redno vsakoletno prakso odsvetujemo.
- Zdaj pred cvetenjem je tudi čas, da pri sortah z bujno rastjo in velikimi listi z odstranjevanje listja ob kabrnkih (prilist in prvi list) izboljšamo zaščito in preprečimo nastanek botritisa na kabnkih (modra frankinja in sauvignon!)
- Sedaj pred cvetenjem(vsaj teden dni) je skrajni čas, da pri bujnih sortah in bujnih trtah, ki se tradicionalno osipljejo opravimo pinciranje poganjkov nad zadnjim grozdom in s tem omogočimo dobro oplodnjo
- Ob redni zaščiti pred cvetenjem priporočamo foliarno dodajanje mikroelementa bora, ki je v naših pridelovalnih razmerah še vedno poglavitni vzrok osipanja socvetij pri cvetenju trte.

- **Priporočamo tudi, da pred cvetenjem zmulčimo ali pokosimo travo v vinogradih, kajti trta v času cvetenja in zorenja ne prenese brez posledic tako prehranske konkurence kot povečane vlažnosti travnega pokrova.**

Štabuc Roman

Specialistična služba za vinogradništvo KGZS Zavod Maribor